

LYCKSELE
KOMMUN
LIKSIJON KOMMUNVDNA

Särskild handling ÖP 2040

Översiktsplan för Lycksele
kommun

Titel: Särskild handling ÖP 2040

Utgiven av: Lycksele kommun 2022

Text: Lycksele kommun

Bild omslag:

Adress: Lycksele kommun, Stadshuset Storgatan 22, 921 31 Lycksele

Telefon: 0950-166 00

E-post: kommun@lycksele.se

Hemsida: www.lycksele.se

Diarienummer: 2020-000277, MN-2022-35

Innehåll

1	Inledning	4
2	Särskild sammanställning	4
2.1	Hur miljöaspekterna har integrerats i planen	4
2.2	Hur hänsyn har tagits till hållbarhetskonskvensbeskrivningen och inkomna synpunkter	5
2.3	Vilka skäl som finns för att anta planen i stället för övervägda alternativ	6
2.4	Vilka åtgärder som planeras för att övervaka och följa upp den betydande miljöpåverkan	7

1 Inledning

För att få en ökad transparens kring planprocessen och hållbarhetsbedömningen och för att alla ska kunna förstå och ta del av de överväganden som gjorts när planförslaget tagits fram görs en särskild sammanställning. Av 6 kap. 16 § miljöbalken framgår vad den särskilda sammanställningen ska innehålla vilket är:

- hur miljöaspekterna har integrerats i planen eller programmet,
- hur hänsyn har tagits till hållbarhetskonsekvensbeskrivningen och inkomna synpunkter,
- vilka skäl som finns för att anta planen eller programmet i stället för de alternativ som övervägts och
- vilka åtgärder som planeras för att övervaka och följa upp den betydande miljöpåverkan som genomförandet av planen eller programmet medför.

2 Särskild sammanställning

2.1 Hur miljöaspekterna har integrerats i planen

Under hela planprocessen har miljö- och hållbarhetsfackliga medarbetare från kommunen deltagit och varit en del av framtagandet av planen. Därutöver har visst konsultstöd i form av processtöd funnits. Hållbarhetsbedömningen har varit en integrerad del i planprocessen och avgränsningssamråd har hållits med Länsstyrelsen. Utifrån de fyra övergripande fokusområdena *Attraktiv livsmiljö*, *Hållbar näringslivsutveckling*, *Natur- och kulturmiljö som tillgång* och *Hållbara kommunikationer* har hållbarheten funnits med i processen och genomsyrat hela planen. Ett antal utvecklingsförslag har identifierats kunna innebära betydande miljöpåverkan. Dessa har varit:

- Utrednings- och utvecklingsområden för bostäder
- Utrednings- och utvecklingsområden för industri
- Utredningsområden för elitensiva etableringar
- Förtätning av tätorten
- Utbyggnad i strandnära lägen
- Ny infrastruktur, främst nya gång- och cykelvägar
- Bevarande av natur- och friluftslivsområden
- Prioritering av grönområden

Prioritering av brukningsvärd jordbruksmark

Insatser för att bromsa klimatförändringarna

Hållbarhetsbedömningen har utgått från de identifierade utvecklingsförslagen och en djupare analys av deras påverkan på olika aspekter har genomförts. Dessa aspekter har varit: utsläpp till luft, buller, vattenmiljö, naturmiljö, kulturmiljö och landskapsbild, rekreation och friluftsliv, säkerhet och risker, klimat, jordbruksmark, boendesegregation, öppenhet och trygg miljö, mötesplatser, boendeattraktivitet, kommunal ekonomi och rennäring. Utöver detta har en översiktlig analys genomförts för att identifiera motstående intressen och risker för påverkan inom utredning- och utvecklingsområden för bostäder och industri. Planen har också bedömts och utvärderats utifrån Agenda 2030, nationella miljökvalitetsmålen och friluftsmålen.

Vissa förslag har tidigt kunnat avfärdas utan djupare analys då de uppenbart krockat med viktiga hållbarhetsaspekter. Hållbarhetskonskvensbeskrivningen visar på ett antal negativa konsekvenser som kan uppkomma till följd av utvecklingsförslagen och som därför behöver hanteras i fortsatt detaljplanering. Det identifieras också att ett antal djupare analyser behövs i form av framtagande av olika planer och strategier. Utifrån den pressade tidsplanen för framtagande av planen har dessa inte kunnat inväntas för integrering och underlag till översiktsplanen. De kan i stället utgöra ett viktigt underlag när översiktsplanen ändras.

2.2 Hur hänsyn har tagits till hållbarhetskonskvensbeskrivningen och inkomna synpunkter

Planförslaget var ute på remiss perioden 1 december 2021 till 28 februari 2022. Sammanlagt inkom 41 yttranden från privatpersoner, myndigheter, organisationer och föreningar. Inkomna synpunkter beaktades och ett antal förändringar och förtydliganden genomfördes i planen.

Föreslagna utrednings- och utvecklingsområden för bostäder och industrier justerades efter intressen för rennäringen, jordbruksmark, risk för påverkan från buller och värdefulla natur- och rekreativmiljöer. Ett utredningsområde för bostäder i Hedlunda utgick och nya områden för elintensiva etableringar tillkom.

Ställningstaganden kring jordbruksmark förtydligades och vikten av att inte bebygga brukningsvärd jordbruksmark framhölls och beskrevs mer ingående. Livsmedelsproduktionens möjligheter och vikt tydliggjordes samt hur kommunens ska jobba för en ökad livsmedelsförsörjning.

Kapitlet om ras och skred kompletterades med beskrivning kring erosion och tydligare hänvisningar till kartunderlag samt tidigare utredningar. Ställningstaganden kompletterades med behov om stabilitetsutredningar i samband med detaljplanering och framtagande av kartläggning av risker i befintliga bebyggelseområden.

Avstämning av dricksvattenförsörjningskapaciteten i planerade utredningsområden gjordes och det finns god kapacitet till samtliga föreslagna områden.

Förtydliganden infördes avseende omgivningsbuller från industriell verksamhet och annan verksamhet med likartad ljudkaraktär vilket tydliggjort vilka krav kommunen minst har att förhålla sig till i samband med detaljplanering och bygglov.

Skadelindringshierarkin har införts att förutom bostadsområden även omfatta utbyggnad av industri samt infrastruktur.

Synpunkter rörande vindkraft föranledde att kommunens tagit ställning för att omarbeta eller ta fram en ny vindkraftplan.

Till planen har förtydliganden införts vad gäller kommunens målsättning och deltagande i omprövning av vattenkraftverk. Ett antal ställningstaganden har lagts till vad gäller miljökvalitetsnormerna för vatten då kopplat mot att kommunen i planläggning och prövning ska medverka till att miljökvalitetsnormerna för vatten uppnås och att möjligheterna att nå en miljökvalitetsnorm inte försvåras.

Planen förtydligades även angående energiförsörjning och risker kopplat till strålning och elektromagnetiska fält med tydligare ställningstaganden om skyddsavstånd mellan elledningar och bostäder.

2.3 Vilka skäl som finns för att anta planen i stället för övervägda alternativ

Alternativet att inte anta planen skulle innebära att utvecklingen i kommunen får fortsätta och ske enligt tidigare beslutad översiktsplan aktualitetsprövad 2009. Den nya översiktsplanen bedöms vara bättre anpassad efter de förhållanden som råder idag med bostadsutveckling, infrastruktur, klimatfaktorer och gröna utmaningar som Lycksele kommun står inför.

Översiktsplanen har positiv inverkan på hållbarheten vad gäller bland annat skydd av jordbruksmark, klimatanpassningar, bevarande av tysta områden, utbud av varierande bebyggelse och attraktiva boenden, trygga gång- och cykelvägar samt tillgång till natur- och friluftsområden. Med förslaget kommer också konflikter med exploatering inom vattenskyddsområde, riksintresse för rennäringen, fornlämningsområden och strandskyddsområden. Buller kan uppkomma i områden som planeras intill vältrafikerade vägar och flera områden ligger i utkanten av tätorten vilket leder till ökat beroende av transporter. Konflikterna belyses i hållbarhetskonskvensbeskrivningen och ställningstaganden i översiktsplanen anger hur konflikterna ska hanteras. Flera av konflikterna behöver utredas mer ingående i detaljplanering och annan ärendehantering. Konflikterna bedöms inte vara avsevärt större till följd av planförslaget utan detta är utveckling som ändå kan tänkas ske men då mera planlöst och utan att konflikterna övervägts tillsammans med annan exploatering och andra åtgärder. I planprocessen har förslag övervägts och de mest intressanta områdena och utvecklingsförslagen kvarstår. Planen är i större utsträckning anpassad efter dagens förutsättningar och Boverkets ÖP modell 2.1. Planen görs mer lättillgänglig och har tydligare ställningstagande än nuvarande plan.

Några alternativ som diskuterats under framtagande av planen men som valts bort är tydligare ställningstaganden gällande Vindelälven och etablering av gruvor i älvens närområde. Anledningen till att sådana ställningstaganden ej antagits är att arbetstillfällena ses som goda skäl att tillstyrka nya gruvor sedan miljökonsekvensbeskrivning hänsynstagits och att lagstiftning reglerar vad som kan tillåtas.

Utveckling och bostadsbyggande efter de stora transportlederna har varit uppe för diskussion men utgått då tillväxten av nya bostäder bedöms vara för låg. Utrednings- och utvecklingsområden för bostäder föreslås i stället främst i tätorten. Även specifika utredningsområden för fritidshus har utgått då efterfrågan bedöms vara låg.

Utpekande av nya LIS-områden har funnits som önskemål och varit föremål för diskussion. Kommunen har valt att avvakta beslut kring nya bestämmelser om ett mer differentierat strandskydd som varit under nationell utredning under tiden för framtagande av planen.

Under arbetet med översiktsplanen har identifierats ett antal fördjupningar och kunskapsunderlag som behöver tas fram. Kommunen har valt att inte avvakta framtagande av dessa då processen skulle dra ut på tiden. Fördjupningarna får i stället utgöra underlag när planen ändras. Däremot finns ställningstagande om att dessa underlag behöver tas fram. Detta kommer tydliggöras genom en åtgärdsplan som tas fram när översiktsplanen är antagen, se mer under kapitel 2.4

2.4 Vilka åtgärder som planeras för att övervaka och följa upp den betydande miljöpåverkan

Kommunen har ett ansvar att följa upp miljöpåverkan av planen. Viktigt blir att följa upp risker som redan nu har identifierats i hållbarhetskonsekvensbeskrivningen, men också oförutsedd miljöpåverkan. Viktiga konsekvenser att följa upp bedöms vara:

- Påverkan på rennäringen
- Förlust och påverkan på tätortsnära grönområden
- Privatisering av strandskyddsområden
- Exploatering inom vattenskyddsområde
- Exploatering på jordbruksmark
- Uppkomst av buller i bostadsområden
- Ökning av skolskjuts till följd av nya bostäder

Annan utveckling som behöver utvärderas är att planerade planer och strategier tas fram samt att ställningstaganden följs i tillståndsprocesser och detaljplaneläggning.

Uppföljning sker i samband med kommunens övriga verksamhetsuppföljning. Detta sker genom kommunens beslutsstödsystem där ett uppföljningsbatteri kopplat till översiktsplanen läggs in.

Genom att ta fram statistik på nya detaljplaner, nya bostadshus, etablering av nya bostäder och andra byggnader/anläggningar inom strandnära utvecklingsområden, nya tillstånd till gruvor, vindkraftverk, elkoncession, täkter samt andra miljöfarliga verksamheter och även övriga ärenden inom miljö- och hälsoskydd kan planens indirekta miljöpåverkan följas upp.

Senast efter att halva mandatperioden har passerat kommer en planeringsstrategi att antas där det kontinuerliga arbetet med översiktsplanen och fördjupningar kommer att redovisas.

LYCKSELE
KOMMUN
LIKSIJUN KOMMUVDNA

Stadshuset, Storgatan 22, 921 31 Lycksele
www.lycksele.se
kommun@lycksele.se
0950-166 00